

הבטחת רבינו,
מי שישתדל
בהדפסת
ספריו יהיה
לו המזכיר
למליץ

הארי ההו

פנינים נפלאים מתורתנו של

המהרא"ל זינץ

הגאון הביאריה לייב צינץ זי"ע מפלאצק

מכון להוצאה הרשה ומפוארת
של ספרי מהרא"ל זינץ זי"ע

ת.ד. 3498 אשדוד 77134
טל': 08-8648989
פקס: 08-8648686
tzintz@tzintz.org

גיליון ש"ע, פרשת במדבר תשפ"ו

דברים ט, יח; שם י, ז, ואז נגזרה מיתה על כל בני אהרן. ולפי שתפילת משה היא שגרמה להם שיישארו בחיים, מתייחסים בני אהרן גם לתולדות משה, מטעם שהוא זה שגרם לקיומם.

מלא העומר

ביום אחד הקהילו כל העדה - בדרך נס

ואת כל העדה הקהילו באחד לחדש השני ויתילדו על משפחתם לבית אבתם במספר שמות מן עשרים שנה ומעלה לגלגלתם (א, יח).

בא הכתוב לספר כיצד נעשה הכל בדרך ניסית ובהשגחה פרטית, כדי שלא יעלה על לב איש הרהור ופקפוק שמא לא שמרו ישראל כלל על ייחוסם הטהור.

לכן ביום אחד הקהילו את כל העדה וכל אחד הביא עמו את ספר ייחוסו. וזהו שנאמר "ויתילדו על משפחתם לבית אבותם במספר שמות", ללמדנו בבירור כי בני ישראל שמרו על ייחוסם כל אותן שנים רבות וקשות ששהו בארץ מצרים.

מלא העומר

בני ישראל קבלו את המעלות של המנויים ולא את החסרונות והיה מספר בני ישראל כחול הים אשר לא ימד ולא יספר וגו' (הפטורה - הושע ב, א).

כל דבר המנוי טומן בחובו מעלה וחסרון. מעלתו היא שאין למזיקים ולמשחיתים שליטה עליו (חולין דף קה), ואילו חסרונו הוא שאין הברכה שרויה אלא בדבר הסמוי מן העין (בבא מציעא).

לפיכך ציווה השם יתברך למנות את בני ישראל, למען לא תהיה למזיקים הרעים שליטה עליהם. אלא אדרבה, יתקיים בהם "ברוך תהיה מכל העמים" - העמים עצמם יהיו נאלצים להביע עליהם את ברכתם, בבחינת מלאך רע בעל כורחו יענה אמן. ביחס למעלה זו נחשבים בני ישראל בחזקת מנויים, וזהו שפתח הנביא "והיה מספר בני ישראל".

אולם ביחס לחיסרון שבמניין שאין הברכה שרויה בו, הרי שבני ישראל נידונים כבלתי מנויים, וזהו שמסיים הכתוב "אשר לא ימד ולא יספר" - שכן כבר הבטיח השם יתברך לאבותינו להרבות את זרעם ככוכבי השמים וכחול הים אשר לא יספר מרוב.

קומץ המנחה

המנין מראה על חביבות בני ישראל
וידבר ה' אל משה במדבר סיני באהל מועד באחד לחדש השני בשנה השנית לצאתם מארץ מצרים לאמר (א, א).

הפטוק פותח בביטוי "וידבר" שהוא לשון קשה, ומסיים בביטוי "לאמר" שהוא לשון רך.

ויש להסביר זאת על פי המבואר להלן בפרשת בהעלותך לענין הקרבת קרבן הפסח. כותב שם רש"י שהיה ראוי לפתוח את ספר במדבר בפרשה זו, ולמה לא פתח בה? משום שהיא גנותן של ישראל, שכן כל ארבעים שנה שהיו במדבר לא הקריבו אלא פסח זה בלבד.

משום כך התחיל הכתוב בביטוי "וידבר", לשון קשה שנועדה לציין את ההקפדה על גנות זו. אולם רחמי שמים גוברים על ישראל, ולכן סיים הפסוק בביטוי "לאמר" שהוא לשון רך, שהרי בכל זאת זכו בני ישראל למעלה ולגדולה.

כפי שמובא להלן בפרשתנו בענין הדגלים שהקיפם בהם הקב"ה - דגלי אהבה שהיו כדוגמת מחנה השכינה. על כן סיים הכתוב באמירה של חביבות "כי רוצה ה' בעמו", ובזכות כך גם זכו להתפקד ולהימנות, שהרי המנין מורה על חיבה עמוקה, וכפי שהתבטא רש"י בפרשת כי תשא, משל לצאן החביבה על בעליה.

מלא העומר

מדוע נקראו בני אהרן גם תולדות משה?

ואלה תולדות אהרן ומשה ביום דבר ה' את משה בהר סיני (ג, א).

יש לבאר זאת על פי מה שאמרו חז"ל (ויק"ר י, ה), וכפי שפירש רש"י בפרשת עקב (ט, כ) על הפסוק "וגבאיהן התאנף ה' מאד להשמידו" - שכוונת המילה "להשמידו" היא כילוי בנים. על כך המשיך שם משה "ואתפלל גם בעד אהרן בעת ההוא" - והועילה תפילתי לכפר מחצה, מתו שניים ונשארו שניים. נמצא אם כן שעיקר קיומם של התולדות הנשארים לאהרן הוא בכוח תפילתו של משה, ולכן אמר הכתוב שהם מתייחסים גם לתולדות משה.

וזהו שמדגיש הכתוב "ביום דיבר ה' את משה בהר סיני", שכן "דיבור" הוא לשון קשה (מכות יא, א; ורש"י להלן יב, א). שהרי ידוע כי באותם ארבעים יום אמצעיים ששהה משה בהר שרר כעס (רש"י שמות לג, יא;

פניני דרוש

טעם נפלא מדוע נמנו שבט לוי לבדם

חלה עליו, עד כאן דבריו.

ויש לומר שמטעם זה גם לא נמנה שבט לוי יחד עם כל ישראל, שהרי לא בא המניין אלא להראות את גודל חסדיו ונפלאותיו של השם יתברך, כיצד תוך תקופה קצרה יצאה אומה כה גדולה משבעים נפש שירדו מצרימה. אבל גידולו של שבט לוי היה בדרך הטבע מבלי כל נס מפליא, ועל כן לא היה כל קשר בין מניינו שלו לבין מניין בני ישראל.

מלא העומר

כל פקודי הלויים וגו' שנים ועשרים אלה (ג, ט).

כתב הרמב"ן לבאר מה טעמו של דבר שהיה שבט לוי מועט במספרו מכל יתר השבטים. והסביר, לפי שבני ישראל אשר סבלו ונתענו בשעבוד מצרים, הפרה והרבה אותם השם יתברך שלא כדרך הטבע, ככתוב "וכאשר יענו אתו פן ירבה וכן יפרץ" (שמות א, יב). אבל שבט לוי, שלפי דברי חכמינו לא היה בשעבוד מצרים ולא עבד עבודת פרך, הייתה איפוא יולדתו בדרך הטבע וברכת "כן ירבה וכן יפרוץ" לא

חדש!

ניתן לשמוע בכל שבוע דבר תורה מרבנו המהרא"ל צינץ על פרשת השבוע,

מפי המשפיע הרב הגאון רבי ברוך שוורץ שליט"א 08-8648989 שלוחה 5
מרבני המכון ומו"ץ באוצר הפוסקים

פניני המהרא"ל על פרקי אבות

- פרק ו' -

מדוע סמכה אסתר על כך שתבוא גאולה לעולם

האומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם שנאמר ותאמר אסתר למלך בשם מרדכי (פ"ו, מ"ו).

יש להקשות, מניין לתנא שאכן כל האומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם? שמא כך התרחש במקרה המסוים של אסתר - שמרדכי סיפר לה על מזימת בגתן ותרש והיא העבירה זאת לאחשורוש, ומתוך כך התגלגלו הדברים ובאה לאחר מכן גאולה לעולם. אך מניין שזהו כלל קבוע שתמיד באה גאולה על ידי כך?

התשובה לכך טמונה בעצם מעשתה של אסתר. שהרי אסתר העמידה את עצמה בסכנה עצומה, שכן אם היה נמצא שדבריה אינם אמת, הייתה נחשבת כמי שטופלת שקר חמור על שרי המלך. וכיצד אכן הסתכנה כך?

אלא ודאי שידעה מראש את הכלל שהאומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם, ועל כלל זה סמכה את עצמה. משום כך לא חששה כלל, כי ידעה בבירור שעל ידי שתקפיד לומר את הדברים בשם אומרם - תביא גאולה לעולם.

תכלית הבריאה וסוד העמדת החמה

כל מה שברא הקדוש ברוך הוא בעולמו לא בראו אלא לכבודו, שנאמר כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו (פ"ו, מ"ד).

ויש לבאר עניין זה, שכל הנבראים הזוכים לקבל חיות ושפע מאת ה' יתברך, אינם זוכים לשפע זה אלא מכוח העובדה שהם מקלסים ומהללים אותו. נמצא אם כן שכל נברא בעולם הזה - אין תכלית בריאתו וקיומו אלא כדי לשבח ולכבד את בוראו.

יסוד נפלא זה מצינו אצל יהושע בן נון, כאשר רצה להעמיד את החמה ואמר לה (יהושע י, יב) "שָׁמֵשׁ גִבְעוֹן דוֹם". ומבאר שם רש"י שיהושע ציווה על השמש להפסיק לומר שירה. ומאחר שפסקה החמה מלומר את שירתה, ממילא נפסקה לה קבלת השפע ומקור חיותה, ועל כן שוב לא יכלה להמשיך במהלך תנועתה.

המסתפק במועט גשמיות - יכול להצליח בתורה

כך היא דרכה של תורה, פת במלח תאכל ומים במשורה תשתה ועל הארץ תישן, וחי צער תחיה... אם אתה עושה כן, אשריך וטוב לך, אשריך בעולם הזה, וטוב לך לעולם הבא (פ"ו, מ"ד).

הטעם שיש למעט בתענוגי העולם כדי לזכות לתורה הוא, שקניית דברי תורה דורשת עמל ויגיעה רבים. אך המורגל בתענוגי העולם הרי הוא מפונק, ויקשה עליו מאוד להתאמץ ולעמול כדי לזכות בה.

סיבה נוספת לכך היא, שהמתרגל לתענוגים נפשו אינה שבעה לעולם, והוא רודף תדיר אחר תענוגים נוספים ותאוות יתירות. ומכיוון שהוא חושק תמיד במעדנים ופינוקים, ממילא לא יצליח להתמסר ולעמול בתורה כראוי.

שונה מכך הוא אדם האמון על מידת ההסתפקות במועט. כיוון שאינו חפץ במאומה מלבד הראוי וההכרחי לקיומו, הרי שליבו פנוי לחלוטין ללימוד התורה, והוא מסוגל להצטער ולהתייגע בה כדי לזכות לאורה.

העוסקים בתורה לשמה זוכים לאריכות ימים

ואומר ארף ימים בימינה בשמאולה עשר וכבוד (פ"ו, מ"ז). הרע"ב מבאר שאריכות הימים מיועדת "למימינים בה", כלומר לאלו העוסקים בתורה לשמה.

ביאור העניין הוא שאריכות הימים הנאמרת כאן מתייחסת לעולם הבא - עולם שכולו ארוך. שהרי אי אפשר להסביר שמדובר על אריכות ימים בעולם הזה בלבד, שכן ראינו לא פעם תלמידי חכמים שעסקו בתורה לשמה ונסתלקו בקיצור ימים. אלא ודאי שמדובר על זכייה בעולם הבא.

לעולם הבא, שהוא עולם שכולו רוחני, זוכה רק מי שלומד את התורה לשם רוחניות - לשמה. לעומת זאת, הלומד תורה כדי לזכות לתועלות גשמיות יזכה אמנם לעושר וכבוד, אך זהו שכר גשמי וחיצוני.

אולם לומדי התורה לשמה זוכים לחיי העולם הבא, עליו נאמר שיפה שעה אחת של קורת רוח בעולם הבא מכל חיי העולם הזה.

פניני ישועות

שתי הוראות קבע - ושתי בנות שהתארסו בתוך ארבעה חודשים

ז"ע, עשה מעשה בעצמו והדפיס ספר כשהיה זקוק לישועה. "החלטתי לעשות מעשה", הוא מספר בהתרגשות. "פניתי למכון וחתמתי על שתי הוראות קבע נפרדות - אחת עבור כל אחת מבנותיי הממתנות. ראיתי בכך לא רק השתדלות מבורכת, אלא גם זכות עצומה של הפצת תורה והחזקתה."

התוצאות המדהימות לא איחרו לבוא, והפתיעו גם אותו: "לא ייאמן כי יסופר", הוא מעיד מתוך הודיה. "עברו כשלושה חודשים בלבד, ובתי הראשונה באה בברית האירוסין בשעה טובה. חודש אחד לאחר מכן, בתום ארבעה חודשים מרגע החתימה, זכינו לחוגג גם את אירוסיה של בתי השנייה! יישר כוח עצום על פועלכם, תמשיכו לזכות את הרבים."

הרב צ.פ. מבני ברק, תלמיד חכם השוקד על תלמודו באחד הכוללים החשובים בעיר, משתייך לציבור הליטאי. כדרכם של בני תורה, הוא אינו ממחר לתלות את יהבו בסגולות, אלא מקפיד על תפילה ולימוד התורה. אולם, המציאות בביתו דרשה ישועה דחופה: שתי בנותיו הבוגרות הגיעו לפרקן, וההמתנה הממושכת לזיווג הגון לוותה בקושי רב ובציפייה דרוכה.

לאחרונה, נחשף הרב צ.פ. להבטחתו הנדירה של רבנו המהרא"ל צינץ ז"ע, אשר התחייב להיות למליץ ישר עבור כל מי שישתדל בהדפסת ספריו. מה שהכריע את הכף עבורו הייתה העובדה ששמע כי מרן שר התורה, הגרי"ח קנייבסקי זצוק"ל, המליץ על כך בחום רב. ואם לא די בכך, נודע לו כי אביו, מרן בעל ה'קהילות יעקב' הסטייפלער

ניתן להזמין חינם את ספרי רבנו לבתי מדרש וישיבות

08-864-89-89

ארה"ב: 718-2592395

להשתתפות בהדפסת הספרים לקיום צוואתו של הגאון ז"ע ולזכות בהבטחתו